Die digitale Landesbibliothek Oberösterreich

oö landes bibliothek

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:
Director: Mag. Renate Plöchl
Deputy director: Mag. Julian Sagmeister
Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek
Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:
Email: landesbibliothek(at)ooe.gv.at
Telephone: +43(732) 7720-53100

Vt vites penam de potibus incipe cenam.

Die tzech du tzwischen malñ lan

Das nachtmal fahe mit trincken an.

¶ Hic ponit duo documenta. quorꝫ primũ est ꝙ inter duas cõmestiones sicut inter prandiũ et cenã debemus pro posse potũ euitare. Et hoc si cibus sumptus in stomacho nondũ fuerit digestus. nisi magna necessitas assit. quia talis potus sumptus impedit et interrũpit digestionẽ cib9 primi sumpti. cibum facit indigestum de stomacho descendere. atꝫ appetitũ deiicit circa cibum in cena sumendum et corpus grauat. et ad dispositionẽ in qua homo necꝫ sanus necꝫ eger est inclinat siue ad dispositionẽ prouenientẽ febrem. ¶ Secundum documẽtum ꝙ cena debet incipi a potu. Et aliqui exponũt metrũ istũ. Si tu vis vitare penã. i. infirmitatẽ. prius potes in principio cene anteꝫ cõmedas. sed ista expositio nõ valet qꝛ fm medicos regularius est a cibo cenã incipere ꝗ a potu. Et ꝗuis iste liber directus sit anglicis: ipsi tũ hanc sententiã non obseruant. quia regulariter quacũꝫ hora diei potum sumũt preponunt morsum panis. Ideo aliter potest exponi versus iste accipiẽdo potum pro cibo liquido et facile digestibili. Sicut accepit Hypo. potũ. z. pti ampho. ibi. facile est repleri potu ꝗ cibo. ita ꝙ sensus istius versus sit ꝙ melius est cenã incipere a potu. i. cibo liquido. et facile digestibili Cuius ratio est. quia si cibus liquidus et facile digestibilis post sumat cũ in nocte superueniente fortificet calor digestiuus cibus liquidus z facile digestibilis longo tempore erit digestus ante grossum. et difficulter digestibile. Et cũ nõ poterit habere exitum ꝓpter cibum grossum nondũ digestũ nimis adurentur. vel si exeat grossum secũ rapiet cibum nondũ digestũ plene. Deli9 est ergo vt iste cib9 liquidus et facile digestibilis prius sumat vt tempore quo digestus sit exitum habeat nullo repugnante.

Inter prandendum sit sepe parumꝫ bibendum

Si sumas ouum. molle sit atꝫ nouum.

Drinck offt vnd wenig ober tisch

Iß keyn ey den weich vnd frisch.

¶ Hic auctor tangit duo documenta. quorꝫ Primũ est ꝙ cõmedens in prandio vel cena debet vicissim cõmedere et bibere multiplicando vices bibitionis. sed pro qualibet vice parũ potus sumere. Et facere nõ debet quẽadmodũ bruta. q̃ totum cibũ capiunt. et postea bibunt. quia si potus melius cibo permiscet et cibus exinde redditur remollitus et digestionis capacior. Et circa istud est sciendum ꝙ triplex est potus. s. permixtiuus delatiuus et sitis sedatiuus. Istud aũt quod dictũ est. intelligendum est de potu permixtione ciborũ. Iste em̃ potus debet vicissim recipi cũ cibo Et saluo meliori iudicio nõ debet iste potus differri vsꝫ ad finem cõmestionis. nec debet expectari sitꝫ. Et iste potus maxime competit quãdo sumunt cibaria actualiter sicca vel virtualiter. sicut ptz in laboratibus cõmedentibus panẽ siccum Sed potus sitis sedatiuus regulariter et in hominibus bene dispositis debet differre vsꝫ ad finẽ cõmestiõis. tunc em̃ est vera sitis ꝓpter estuationẽ cibi calidi et sicci. Nõ em̃ multũ rationabile est ꝙ simul vrgeat sitis et fames quia sunt appetitus contrariorũ. Et debet iste potus dari fm plus et minus fm ꝙ maior vel minor est sitis. Potus vero delatiuus maxime competit completa prima digestione regulariter z parum ante horam suscipiendi alium cibum sequentem. Et talis potus specialiter competit quando cibaria primitus sumpta fuerint grossa in substantia. nec debet expectari sitis ad